

ИСТОРИЈА

год. LIII, бр. 1

Здружение на историчарите на Република
Македонија

JOURNAL OF HISTORY

Year LIII, № 1

Association of the Historians of the Republic of
Macedonia

Скопје, 2018

ИСТОРИЈА, год. LIII, Скопје, 2018, бр. 1
JOURNAL OF HISTORY, Year LIII, Skopje, 2018, № 1

РЕДАКЦИЈА

Драгица ПОПОВСКА (Македонија, главен и одговорен уредник)
Маја АНГЕЛОВСКА – ПАНОВА (Македонија)
Вера ГОШЕВА (Македонија)
Невен РАДИЧЕСКИ (Македонија)
Никола МИНОВ (Македонија)
Клер К. ТЕЈЛОР (Велика Британија)
Ендрју П. РОАЧ (Велика Британија)
Јури СТОЈАНОВ (Велика Британија)
Денис ОЗДЕН (Турција)
Лила МОРОЗ – ГЖЕЛАК (Полска)
Марио КАТИЌ (Хрватска)
Марина МИХАИЛОВНА ФРОЛОВА (Русија)
Стефан РОХДЕВАЛД (Германија)
Марјан ИВАНОСКИ (Македонија, секретар)

EDITORIAL BOARD

Dragica POPOVSKA (Macedonia, Editor in Chief)
Maja ANGELOVSKA-PANOVA (Macedonia)
Vera GOSEVA (Macedonia)
Neven RADICHESKI (Macedonia)
Nikola MINOV (Macedonia)
Claire K. TAYLOR (Faculty of Arts, University of Nottingham, UK)
Andrew P. ROACH (School of Humanities, University of Glasgow, UK)
Yuri STOYANOV (UK)
Denis ÖZDEN (Turkey)
Lila MOROZ – GRZELAK (Poland)
Mario KATIC (Croatia)
Marina MIHAILOVNA FROLOVA (Russia)
Stefan ROHDEWALD (Germany)
Marjan IVANOSKI (Macedonia, Secretary)

Лектор
Лидија ТАНТУРОВСКА
Proof reader
Lidija TANTUROVSKA

СОДРЖИНА

CONTENTS

СТАТИИ/ARTICLES

- Јасминка КУЗМАНОВСКА**
ЗА ЈАЗИЧНИТЕ ОДЛИКИ И ЗА ЛОКАЛИЗАЦИЈАТА НА ДВЕ
ДОЦНОАНТИЧКИ ТВРДИНИ 5
- Стојко СТОЈКОВ**
„СКЛАВИНИЈА“ КАЈ ТЕОФИЛАКТ СИМОКАТА 15
- Salvatore COSTANZA**
SICILIANI SULLE ROTTE DELLA MACEDONIA: MANFREDI ALLA
BATTAGLIA DI PELAGONIA (1259) 41
- Силвана СИДОРОВСКА-ЧУПОВСКА**
ДИСЦИПЛИНАТА И СМЕСТУВАЊЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ОД
МАКЕДОНИЈА ВО КРАЛСТВОТО СРБИЈА ВО 1891 ГОДИНА 53
- Драгица ПОПОВСКА**
ТОПОНИМИТЕ И ИНТЕРПРЕТАЦИЈАТА НА КУЛТУРНИОТ
ПЕЈЗАЖ: ПРИМЕРОТ СО ЕГЕЈСКИОТ ДЕЛ НА МАКЕДОНИЈА 65
- Виктор КОСИК**
ДОМ НА ПЕСКЕ (Вардарскаја Македонија) 81
- Вера ГОШЕВА**
ОБИД ЗА СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР ЗА ИЗВОЗ НА ОПИУМ
ПОМЕГУ ТУРЦИЈА, ЈУГОСЛАВИЈА И ПЕРСИЈА (1935) 125
- Верица ЈОСИМОВСКА и Зоран КНЕЖЕВИЌ**
МАКЕДОНИЈА И МАКЕДОНЦИТЕ ВО ИЗВЕШТАИТЕ НА
БРИТАНСКАТА РАЗУЗНАВАЧКА СЛУЖБА 1942-1945 ГОДИНА 137
- Невен РАДИЧЕСКИ**
ГЛАВНИ ОБЕЛЕЖЈА НА НАЦИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА НА
НР МАКЕДОНИЈА ВО 50-ТИТЕ ГОДИНИ НА 20 ВЕК 157

ДИДАКТИКА/DIDACTICS

Борче МИЛОШЕСКИ

Димитар ЉОРОВСКИ ВАНБАКОВСКИ

„ПОДЗАБОРАВЕН ИЛИНДЕН“: ОСЛОБОДУВАЊЕТО НА КЛИСУРА
И НЕВЕСКА ВО СОВРЕМЕНАТА НАСТАВА ПО ИСТОРИЈА

181

МАТЕРИЈАЛИ/MATERIALS

Виолета МАРТИНОВСКА

СЛУЖБА НА СВЕТИ НАУМ ОХРИДСКИ – КРИТИЧКИ ТЕКСТ

195

ПРИКАЗИ/BOOK REVIEWS

Славчо КОВИЛОСКИ

СИЛВАНА СИДОРОВСКА-ЧУПОВСКА, ХИГИЕНСКО-
ЗДРАВСТВЕНИТЕ УСЛОВИ ВО МАКЕДОНИЈА ВО XIX ВЕК
(СКОПЈЕ, ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА, 2018), 222

217

Драган ЗАЈКОВСКИ

ЗОРАН ТОДОРОВСКИ, СООЧУВАЊА
(СКОПЈЕ: МАКЕДОНИКА ЛИТЕРА, 2017), 347

221

Марјан ИВАНОВСКИ

ЈОВАН ЈОНОВСКИ, ИСТОРИЈА НА ЕВАНГЕЛСКО-
ПРОТЕСТАНТСКИТЕ ЦРКВИ ВО МАКЕДОНИЈА
(СКОПЈЕ: ИЗГРЕВ, 2017), 268

225